

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO INVENTORIZAVIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2005 m. birželio 29 d. Nr. ĮV-310
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) 8 straipsnio 2 dalimi,
t v i r t i n u Nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimo taisykles (pridedama).

KULTŪROS MINISTRAS

VLADIMIRAS PRUDNIKOVAS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO INVENTORIZAVIMO TAISYKLĖS**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato sudėtinės nekilnojamojo kultūros paveldo apskaitos dalies – inventorizavimo, surašant visus galimus nekilnojamam kultūros paveldui priskirtinus kūrinius ir kitus daiktus, koordinavimo, organizavimo ir vykdymo reikalavimus.

2. Taisyklės privalomos nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimą koordinuojančiam, organizuojančioms ir vykdančioms įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytiems institucijoms, kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims.

3. Nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimui (toliau – inventorizavimas) metodiškai vadovauja Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas).

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimas** – šiose Taisyklėse nustatyta tvarka materialią nekilnojamojo kultūros paveldo išraišką apibūdinančios, fiksuojančios dabarties ir praeities informacijos surinkimas, surašant visus galimus nekilnojamam kultūros paveldui priskirti kūrinius ir kitus daiktus, taip pat šios informacijos kaupimas, tikslinimas ir sisteminimas;

4.2. **nekilnojamojo kultūros paveldo inventorius** – nekilnojamajam kultūros paveldui galimų priskirti kūrinių ir kitų daiktų sisteminiai sąrašai su surinkta dabarties ir praeities medžiaga: aprašymais, nuotraukomis, matmenimis;

4.3. **nekilnojamojo kultūros paveldo inventoriaus tvarkytojas** – nekilnojamojo kultūros paveldo inventoriaus (toliau – inventorius) duomenis kaupiantis, saugantis, tikslinantis, sisteminantis Departamentas arba jo įgaliota pavaldi biudžetinė įstaiga.

5. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. INVENTORIZUOJAMI KŪRINIAI IR KITI DAIKTAI

6. Inventorizuojami šie nekilnojamajam kultūros paveldui priskirtini kūriniai ir kiti daiktai:

6.1. praeities ūkinės ar gynybinės veiklos, gyvenamosios, laidojimo ar kulto vietos, jų sankaupos arba vietovės;

6.2. po vandeniu ar iš dalies po vandeniu esantys objektai, vietovės ir nekilnojamieji ar kilnojamieji daiktai;

6.3. tautosakoje minimi senovės kulto ar kitos žmonių veiklos objektai;

6.4. statiniai, jų dalys, priklausiniai, įranga ir tokių statinių bei jų sankaujų vietos bei vietovės, galimai susiję su architektūrine kūryba, etnine kultūra, inžinerine technika, gamyba ir technologijomis;

6.5. istorinės miestų dalys, miesteliai ir panašios vietos bei vietovės;

6.6. istoriniai parkai, sodai ir panašūs objektai ar vietovės;

6.7. objektai ar vietovės, galimai susiję su svarbiais visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykiais ar asmenybėmis arba išgarsinti literatūros ar kitų meno kūrinių;

6.8. monumentalieji kūriniai, koplytėlės, koplytstulpiai, stogastulpiai, monumentalieji kryžiai, memorialiniai statiniai ir kiti kūriniai;

6.9. objektai, jų sankaupos ir vietovės, galimai reikšmingos religinėms bendruomenėms, bendrijoms ir centrams;

6.10. individo ar individų grupės galimi kūrybinių netradicinių ieškojimų padariniai.

III. INVENTORIZAVIMO KOORDINAVIMAS

7. Nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimą koordinuoja Departamentas (toliau – inventorizavimo koordinatorius).

8. Inventorizavimo koordinavimą sudaro:

8.1. Lietuvos nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimo strateginio plano (toliau – strateginis planas) projekto parengimas, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinimas, šio plano vykdymo priežiūra bei, reikalui esant, tikslinimas;

8.2. inventorizavimo organizavimą vykdančių institucijų metinių planų projektų duomenų rinkimas, pasiūlymų šiems projektams tikslinti rengimas ir teikimas, siekiant suderinti inventorizuojamus kūrinius ir kitus daiktus pagal strateginio plano uždavinius bei išvengti darbų dubliavimosi;

8.3. nekilnojamojo kultūros paveldo inventoriaus tvarkytojo nuolat atliekamas valstybės teritorijoje įvykdyto inventorizavimo duomenų kaupimas, saugojimas, tikslinimas, sisteminimas inventoriuje pagal inventorizavimo organizavimą atliekančių institucijų kasmet teikiamas atliktų darbų ataskaitas ir kitus inventorizavimo dokumentus;

8.4. inventorizavimą vykdančių asmenų mokymas ar instruktavimas pagal vieningus inventorizavimo metodinius reikalavimus.

9. Inventoriaus duomenys yra:

9.1. materialios išraiškos apibūdinimas: medžiagos, formos, būklės ir kitų papildomų duomenų, atsižvelgiant į kūrinio ar kito daikto sandarą, aprašymas;

9.2. fotofiksacija, pateikianti kūrinio ar kito daikto esamą vaizdą;

9.3. matavimai, perteikiantys kūrinių ar kitų daiktų geometrinius parametrus, jų formas, erdvinę padėtį;

9.4. lokalizacija, ant topografinio pagrindo ar schemoje perteikianti kūrinių ar kitų daiktų buvimo vietą;

9.5. turima ar papildomai surinkta informacija apie inventorizuojamų kūrinių ir kitų daiktų aprašymus, fotofiksaciją, piešinius, brėžinius, planus, schemas, žemėlapius.

10. Inventoriaus duomenys ir kita inventorizavimo dokumentacija yra kaupiama ir saugoma kompiuterinėje duomenų bazėje. Inventorizavimo dokumentacija dubliuojama darant jos kopijas, kurios saugomos kitoje vietoje nei originalai.

11. Inventoriaus duomenys yra vieši.

IV. INVENTORIZAVIMO ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

12. Inventorizavimą organizuoja:

12.1. Departamentas arba jo įgaliota pavaldi biudžetinė įstaiga;

12.2. tradicinės religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai, mokslo ir studijų bei kitos valstybinės tyrimų institucijos, organizuojančios jų veiklos sritį atitinkančio ar nuosavybės teise turimo nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimą.

13. Inventorizavimą organizuojančios institucijos:

13.1. rengia inventorizavimo planų projektus, prieš patvirtinimą, derindami savo veiksmus su inventorizavimo koordinatoriumi, teikia jam inventorizavimo planų projektus, pagal kurio pateiktus pasiūlymus tikslina šiuos projektus;

13.2. įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parenka inventorizavimo vykdytojus;

13.3. atsako už inventorizavimo planų vykdymą ir už inventorizavimo metodinių reikalavimų laikymąsi;

13.4. nekilnojamojo kultūros paveldo inventoriaus tvarkytojo nustatyta tvarka rengia ir jam teikia atliktų inventorizavimo darbų ataskaitas.

14. Inventorizavimą gali vykdyti inventorizavimo organizatorių parinkti, inventorizavimo koordinatoriaus apmokyti ar instrukuoti juridiniai bei fiziniai asmenys (toliau – inventorizavimo vykdytojai).

15. Inventorizavimas organizuojamas ir vykdomas vadovaujantis įstatymų, kitų teisės aktų ir šių Taisyklių nustatyta tvarka parengtais, patikslintais bei patvirtintais inventorizavimo planais.

16. Inventorizavimui reikalingą finansavimą pagal inventorizavimo planų projektus Departamentas numato jo rengiamoje, kultūros ministro tvirtinamoje nekilnojamojo kultūros paveldo apskaitos programoje.

17. Inventorizuojamų kūrinių ir kitų daiktų fotofiksavimą, matavimus inventorizavimo vykdytojai atlieka pagal Departamento nustatytus reikalavimus.

18. Inventorizavimo vykdytojai kūrinių ir kitų daiktų inventorizavimo duomenis pildo klausimynuose, kurių formas ir jų pildymo taisykles, atsižvelgdamas į Europos Tarybos Ministrų Komiteto 1995 m. sausio 11 d. rekomendaciją Nr. R(95)3 ir kitus teisinius aktus, rengia ir tvirtina Departamentas.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Inventorizavimo dokumentai saugomi remiantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) nustatytais reikalavimais.
